

KAPITOLA PÁTÁ M

Nyní se musím obrátit k výrokům autorit, které síté ve třetí kapitole zněly jako námitky. K jejich porozumění však musím počít poznamenat, jak rozmanitě lze chápat, že lidé jsou v církvi svaté. Nebo očit o některých se říká, že jsou v církvi jen podle víry beztváre, jako předzvědění křesťané zapletení do zločinů, jímž říká Pán u Lukáše 6: „Co vás mi říkáte: Pane, Pane, a nečiníte, co vám přikazuji?“ A u Matouše v 7. I. kapitole praví o nich: „Mnozí mi řeknou v onen den: Pane, Pane, což jsme jsme v tvém jméně neprorokovali a v tvém jméně nevymítili zlé duchy.“ a v tvém jméně nečinili mnohé divy? A tehdy jím vyznám: Nikdy jsem vás neznal,“ totiž, že byste měli být spaseni. „Odejděte ode mne všichni, kteří činíte nepravost!“

Jiní jsou v církvi jen podle víry a přítomné milosti jako předzvědění spravedliví, kteří nejsou v církvi podle předurčení k životu věčnému.

Jiní jsou v církvi pouze podle předurčení, jas i jako nepokřtěné děti křesťanů a pohané nebo Židé, kteří se stanou křesťany.

Jiní podle beztváre víry a podle předurčení, jas i jako předurčení křesťané, kteří nyní sice žijí v zločinech, ale navrátí se k milosti.

Jiní podle předurčení i podle přítomné milosti, jas i jako všichni vyvolení křesťané, kteří napodobují Krista v mravech a kteří mohou ještě v tomto životě vypadnout z tekoucí milosti.

Jiní pak jsou již v církvi zvítězilé utvrzeni v milosti. Avšak všichni se dělí na předzvěděné a předurčené, z nichž první jsou konečně údy dábla a ostatní jsou údy mystického těla, jímž je svatá církev, nevěsta Pána Ježíše Krista.

Tak v prvním výroku o síti jsou předurčení označeni dobrými ryba-

mi a předzvědění špatnými, které odhodili. Proto říká blažený Řehoř: „Svatá církev je přirovnávána k síti spuštěné do moře jak proto, že byla svěřena rybářům,“ – hle, první podobnost, – „tak proto, že skrze ni je každý vytahován z vln přítomného věku do věčného království“, rozuměj povoláním, „aby neutonul v hlubinách věčné smrti.“ – Hle, druhá podobnost. – „Shromažďuje pak ryby všeho druhu, protože volá k odpuštění hříchů moudré i pošetilé, svobodné i otroky, chudé i bohaté, silné i slabé.“ – Hle, třetí podobnost. – Ať se tedy falešný písar střeží vyvozovat: Svatá církev shromažďuje povoláváním lidí všeho druhu; tedy všichni povolení k víře Kristově jsou údy svaté církve, nevesty Kristovy. Proto v závěru ukazuje blažený Řehoř na vyvolené a zavržené, když říká: „A při tom skončení“, světa, „dobré ryby jsou vybírány do nádob a špatné odhadzovány, poněvadž každý vyvolený je přijímán do věčných stánků, a zavržení pozbyvše světa věčného království, jsou odvlékáni do temnot zevnějších. Nyní totiž síť víry zahrnuje spolu dobré“, to jest vyvolené, „i zlé“, to jest předzvěděné, „jako pomíchané ryby.“ – Hle, čtvrtá podobnost. – „Avšak břeh svaté církve naznačuje, co zatahla síť,“ rozuměj povoláváním k víře, a blažený Řehoř dodává: „A ovšem mořské „ryby, které byly vyloveny, nemohou se proměnit. My však jsme jako zlí loveni, ale v dobrutě jsme proměňováni.“ Tím přisvědčil, že předurčení zlí jsou konečně proměňováni v dobré. Je tedy hlas blaženého Řehoře hlasem předurčených, kteří proniknuti zlobou jsou od svaté církve povoláni křtem nebo pokáním k dobrutě.

A tím se ozřejmuje i výklad druhého výroku o svatbě, k níž jsou shromažďování ve víře dobrí i zlé, kteří jsou smíšeni ve svaté církvi. Avšak zlé nejsou pravými syny, jako nejsou ani pravými přáteli, poněvadž nemají roucha svatebního, jímž je láska předurčení. Proto jim řekne král svatby, jako řekl jednomu: „Příteli, jak jsi sem vešel, nemaje roucha svatebního?“ K tomu říká Řehoř: „Je to velice zvláštní, nejmilejší bratři, že ho nazývá přítelem a zároveň ho odsuzuje, jako by mu rovnou říkal: Příteli a nikoli příteli, příteli ve víře a nikoli příteli ve skutečích.“ Tak Řehoř.

I výklad třetího výroku je zřejmý, protože „z království“ svaté církve „vyberou všechna pohoršení, i ty, kteří činí nepravost“, to jest hřich konečné nekajícnosti. Hle, tu se mluví o předzvěděných.

K čtvrtému výroku, který zní: „Zruší-li kdo jedno z těchto nejmen-